

Verksamhetsplan med budget 2024

Teknik- och servicenämnden

Beslutad av Teknik- och servicenämnden, den 24 november 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	1
Ordförandes inledning	2
2 Nämndens planering	3
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	3
2.2 Verksamhetsåret 2024	4
2.3 Förväntad utveckling 2025–2027	5
3 Reglemente och styrregler.....	8
3.1 Uppdrag enligt reglemente.....	8
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling	9
4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet	10
4.2 Strategiska områden	11
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	11
Ett tryggt Örebro genom livet	12
Ett hållbart och växande Örebro	13
4.3 Övriga mål och uppdrag.....	16
5 Planering för nämndens resurser	19
5.1 Ekonomi.....	19
5.1.1 Teknik- och servicenämndens samlade ekonomi.....	19
5.1.2 Politiska prioriteringar	20
5.1.3 Enheternas budgetramar.....	24
5.1.4 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet ...	26
Bilaga 1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	28
Bilaga 2 Nämndens organisation.....	30
Bilaga 3 Beslutade åtgärder	31

1. Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till Teknik- och servicenämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2024 för Teknik- och servicenämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2024 överlämnas till Kommunfullmäktige för kännedom.
3. Teknik- och servicenämnden begär 12 mnkr i anslag från Kommunstyrelsen för justering av vinterväghållningens budgetram, från 20 mnkr till 32 mnkr enligt resultat från genomlysning genomförd under år 2021.
4. Teknik- och Servicenämnden antar förslaget att fördela 480 tkr från Planeringsreserven till Park och Gata enligt avsnitt 5.1.3.2.

Ordförandes inledning

Infrastrukturen är en central del av välfärdens kärna

Örebro Kommun och Teknik- och servicenämnden hanterar många beslut som blir och är en del av örebroarnas vardag. Vårt fokus är att prioritera så att denna vardag ska fungera på bästa sätt.

Ekonomi är i sammanhanget en utmaning för att kunna bedriva den verksamhet som skapar grundtrygghet i våra system. Vi ska ha en budget i balans och för att nå dit ska vi jobba smart med de faktorer som går att påverka.

Örebro ska vara en attraktiv stad, dit människor vill flytta och där företag vill etablera sig. Teknik- och servicenämnden har ett stort ansvar för bland annat rent vatten i våra ledningar, trygga gröna allmänna platser samt välskötta gång, cykel och vägbanor.

Att ha en fungerande stad i oroliga tider har fått ett större fokus. Motståndskraften i systemet när det sätts under press har seglat upp som ett nytt fokusområde. Teknik- och servicenämnden har i sammanhanget ett stort ansvar genom att bland annat förnödenheter likväl som vattentankar för dricksvatten finns där när krisen kommer.

En annan gren i vår nämnd är måltidsverksamheten. Här svarar vi för att våra äldre och våra barn i skolan får en bra och näringsrik kost. Intentionen är att använda lokalproducerade råvaror i så stor utsträckning som möjligt.

Teknik- och servicenämnden ska ligga i framkant när det gäller miljö- och klimatarbetet. Våra verksamheter Avfall samt Vatten och avlopp har ett stort ansvar. Att producera biogas i vårt reningsverk och på våra avfallsdeponier har visats sig vara en miljövinst. Sorteringen av vårt förpackningsavfall är en viktig del i det cirkulära systemet och insamlingen kommer drivas i egen regi från årsskiftet.

För att vår verksamhet ska fungera behövs många olika delar. Allt i från utbildad personal och god arbetsmiljö till material och reservdelar, men även planer och framtidsvisioner. Grunden för vår verksamhet pekars ut i kommunens övergripande strategi och budget, och nämnden prioriterar sin verksamhet utifrån det.

Johan Kumlin

Ordförande Teknik- och servicenämnden

2 Nämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Teknik- och servicenämnden har ett samhällsviktigt uppdrag, där vi möjliggör en trygg vardag med förutsättningar att leva, bo, verka i och uppleva ett hållbart Örebro.

Nämndens leverans av samhällsviktiga tjänster måste fungera oavsett händelse och utveckling. Förvaltningen har även en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och i arbetet med de globala hållbarhetsmålen.

Avfallsverksamheten arbetar för att underlätta för sortering av avfall vid källan, för att öka recirkulation av material och fortsätta förflyttningen från avfallsförbränning till materialåtervinning. Kommunens kommande ansvar för förpackningsinsamlingen samt införandet av kravet på fastighetsnära insamling ska ge bättre förutsättningar för en ökad utsortering. Det är också fortsatt viktigt med ökad kunskap och kommunikation för beteendeförändring hos medborgarna vad gäller exempelvis nedskräpning, återvinnig och återbruk, minska matsvinn samt minska fett och avfall som spolats ner i avloppet.

Örebro kommuns gasverksamhet är en viktig del i kommunens hållbarhetsarbete genom att vi tillvaratar den energi som skapas både i vår deponi och i reningsverkets processer. Att inom den egna organisationen ha tillgång till en energikälla är värdefullt ur ett självförsörjningsperspektiv. Förvaltningens arbetsätt kring etablering av laddplatser för kommunens fordon behöver utvecklas i takt med att fordonsflottan elektrifieras allt mer.

Genom Måltidsverksamhetens aktiva arbete med menyer och tillagningsmetoder pågår arbete för både ökad gästnöjdhet och minskad klimatbelastning. Måltiderna lagas från grunden och kan ge en positiv påverkan på elevernas matvanor, studieresultat och äldres välbefinnande och hälsa. Inom vård- och omsorg uppdateras exempelvis recepten utifrån äldres behov av ökad mängd protein och D-vitamin.

Det viktiga arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen ska skapa goda förutsättningar för en trygg och säker arbetsmiljö och ett stärkt hållbart medarbetarengagemang. Flytten till nya lokaler i Berglunda för delar av nämndens verksamhet ska bidra till en god fysisk arbetsmiljö, mer samarbete och samutnyttjande samt skapa effektivare arbetsätt och arbetsflöden. Förrådet inom Fordon spelar en fortsatt viktig roll i förvaltningens arbete inom inköpsorganisationen och materialförsörjning. Produktsortimentet och arbetssätten behöver fortsätta utvecklas, framför allt med tanke på förvaltningens flytt till nya lokaler.

Effekter av bland annat det säkerhetspolitiska läget, klimatförändringar och klimatåtgärders påverkan på den globala energimarknaden påverkar nämnden genom exempelvis försenade leveranser samt prishöjningar på livsmedel, material och drivmedel. Detta medför att projekt och daglig drift kan bli försenade och mer kostsamma än ursprungskalkyl. Att säkerställa en budget i balans och arbeta för en ekonomisk hållbar långsiktighet är ett viktigt fokus för nämnden. Nämndens största utmaning när det gäller att förvalta allmän plats är att hantera uppdraget med minskade ekonomiska resurser, både gällande drift och investering. Den växande och förtätande staden ökar drift- och underhållsuppdraget och ökningen kompenseras inte inom nämndens befintliga budgetram. Det behövs indexreglering av nämndens budget för att kunna hantera kostnadsförändringarna i samhället. Underhållsskulden har under många år tillåtits växa genom att kostnader skjutits på framtiden vilket också lett till ökade driftkostnader. Om inte nämndens budgetram kan täcka det ökade kostnaderna så kan delar av anläggningen allmän plats behöva tas ur bruk. Måltidsverksamheten står inför stora ekonomiska utmaningar med fortsatta kostnadsökningar för råvaror, transporter

och övriga inköp. Befolkningsprognosen visar på en minskning av elevantalet i skolor och förskolor, vilket också påverkar Måltids budget framåt. Kontinuerligt görs anpassningar av bemanning i köken där det är möjligt och det är hög kostnadsmedvetenhet hos personalen i köken. Dessa insatser räcker dock inte för att uppnå en ekonomi i balans. Köken som lagar mat till vård- och omsorg har stort behov av upprustning, då detta blivit eftersatt. Hyresavtal och gränsdragningar behöver utredas med fastighetsägare samt finansiering av investeringar för köken.

Nämnden behöver trygga VA-försörjningen framåt och det pågår löpande arbete som följer en beslutad utbyggnadsplan för vatten och avlopp till befintlig bebyggelse samt riktlinjer för förnyelse av det befintliga ledningsnätet. Förnyelsearbetet behöver synkas med andra verksamheter och ibland tidigareläggas vid exempelvis utbyggnad av snabbussar (BRT) för att minska antalet störningar i trafiken över tid. Den förtätande staden är även en utmaning när det ökade kravet på sortering och hämtning direkt vid fastigheter skapar behov av fysiskt utrymme i stadsmiljön.

Samhällets ökade krav, miljöregler och klimatförändringarna är utmaningar som vår verksamhet behöver möta. Arbetet med att minska förvaltningens klimatpåverkan fortgår men behöver växlas upp för att nå de långsiktiga klimatmålen och leverera på kommunens nya klimatstrategi som väntas antas våren 2024. Att möta upp de förändringar som sker i omvärlden ställer krav på flexibilitet och effektivitet i organisationen. För att klara detta är kompetensförsörjning är en utmaning framåt då det är svårt med rekrytering av personal med rätt kompetens i branscher med hård konkurrens.

2.2 Verksamhetsåret 2024

Förvaltningens förebyggande arbete med säkerhet- och krisberedskap fortsätter under året med bland annat utbildningar i stabsmetodik inom hela förvaltningen samt arbete med säkerhetsskydd och säkerhetsklassning inom Vatten- och avlopp. Arbetet med nödvatten fortsätter med en distributionsplan samt ny behovsinventering av prioriterade verksamheter. Fordon fortsätter att utveckla kommunens krisberedskapslager, som nämnden ansvarar för fram till december 2025. Utifrån skyfallet som drabbade kommunen i augusti, pågår utredningar kring eventuella insatser i särskilt drabbade områden, hantering av försäkringsärenden samt utveckling av arbetssätt utifrån lärdomar av arbetet kring skyfallet. Under 2024 fortsätter arbetet med bland annat skyfallsplan, dikesutredning samt färdigställande av ny inloppsdel vid Skebäcksverket för en driftsäkrare anläggning.

Nämnden har även som målsättning att besluta om en ny dagvattentaxa under 2024, för att kunna införa den 1 januari 2025. Entreprenaden för vattenreservoaren Lyra slutbesiktigades hösten 2022. Vid slutbesiktning identifierades en del fel i betongkonstruktionen som kvarstår att avhjälpas innan idrifttagning som prognostiseras till halvårsskiftet 2024. För att kunna förvalta allmän plats hållbart, så behöver Park och gata skifta fokus från felanmälanstyrd och reaktiv verksamhet – till planerad, förebyggande och långsiktig verksamhet. Det kräver analyser av uppdrag och processer, därefter en förändring av arbetssätten och eventuellt av organisationen. Ett arbete som ska påbörjas under 2024 och som kommer att pågå under flera år framåt.

På Skebäcksgården och Askenäshemmet kommer köken i ombyggda lokaler att tas i bruk under året. På Skebäcksgården öppnas även en restaurang. Ombyggnation av köken på Mosjö skola och Wallerska skolan kommer att påbörjas under året. Inom Måltid pågår ett arbete över verksamhetsgränserna där medarbetare inom gymnasieköken erbjuds semesteranställning och arbete inom vård- och omsorgsköken under jul- och sommarperiod, vilket bidrar till en högre tjänstgöringsgrad respektive minskat behov av

att rekrytera vikarier. För att hålla nere kostnaderna inom Måltid så fortsätter arbetet med att kontinuerligt följa prisuppgångar och göra anpassningar i menyer vid inköp samt att minska matsvinn. En testgrupp med deltagare från Måltid, förskolekök och vård- och omsorgboenden kommer att börja använda ett digitalt verktyg för att lättare kunna dokumentera och minska matsvinnet samt följa mängden uppåten mat. Måltidsmiljön är central för måltiden. Måltid ska tillsammans med grundskolan starta ett pilotprojekt kring att skapa en tryggare och bättre måltidssituation genom metoden ”Schemalagda luncher”. Metoden har givit goda resultat i andra delar av landet.

Det kommer att göras en ekonomisk översyn kring finansieringsmodellen och internprissättning under året, vilket gäller flera verksamheter i kommunen. Ny modell kommer att gälla från år 2025. Fordon fortsätter med att utveckla sina ekonomimodeller bland annat genom att fordonsanvändarna själva ska betala faktiska drivmedelskostnader. Vidare ska verksamheten exempelvis ta fram en ny mall och struktur för hyressättning av fordon, månadsdebitering av cyklar i stället för årsdebitering samt förenkling av fakturahantering.

Arbetet med att minska förvaltningens klimatpåverkan fortgår men behöver växlas upp för att nå de långsiktiga klimatmålen och leverera på kommunens nya klimatstrategi som väntas antas våren 2024. Förvaltningen behöver skyndsamt hitta en ny plats för hantering av schaktmassor varför en förstudie om masshanteringsplatser i egen regi kommer genomföras. Avfallsverksamheten står inför stora uppdrag som åläggs kommunerna under kommande år. Från 1 januari 2024 tar kommunen över ansvaret för förpackningsinsamlingen. Avfallsverksamheten har under 2023 planerat för detta. Uppstarten av uppdraget driften av återvinningsstationer, fastighetsnära insamling i flerfamiljsfastigheter och verksamheter via auktorisation samt upphandlad omlastningsstation för allt förpackningsavfall, behöver utvärderas under året för att hitta ett bra system för en långsiktigt hållbar förpackningsinsamling. Regeringen har som förslag att kommunerna ska få insamlingsansvaret för textilier från år 2025, vilket innebär att kommunen är skyldig att erbjuda möjligheter för invånarna att lämna in använda textilier för återvinning och återanvändning. Andra viktiga delar för verksamheten är utvecklingen av Örebro byggetur samt förberedelser för att köra avfallshämtning i innerstan i egen regi från kvartal 1 2025. Atleverket gör slutmoduleringen av gamla deponin för att vara färdiga med sluttäckningen under 2025.

2.3 Förväntad utveckling 2025–2027

Måltid. Genom att arbeta med livsmedelsavtal och recept kommer Måltid skapa förutsättningar för att nå uppsatta mål i ny klimatstrategi. Nya svenska näringsrekommendationer för barn- och ungdomar kommer under år 2025 och dessa förväntas ha ett stort fokus på både näring och miljö. Implementering av nya näringsrekommendationer och ny klimatstrategi kommer pågå under perioden. Det finns ett behov av lokalupprustning, framför allt av köken som lagar mat till Vård och omsorg. Planerade ny- och ombyggnationer för perioden 2025–2027 är Virginska gymnasiet, Almby seniorboende, Norrby trygghetsboende, Brickebackens vårdboende, kök i Kvinnerstaområdet. Krisberedskapen behöver stärkas och efter genomförd kartläggning kvarstår att investera i nödvändiga åtgärder. Rekrytering och kompetensförsörjning är en utmaning för verksamheten. Måltid behöver säkerställa att verksamheten även fortsatt har kompetent personal och kan vara en attraktiv arbetsgivare.

Park och gata. I takt med att Örebro växer blir det allt svårare att klara grunduppdraget. Verksamheten får ökade drifttaganden som inte täcks av den befintliga budgetramen. Inför 2025 - 2027 behöver processen avseende kompensation för ökade kostnader för driften av allmän platsmark säkerställas. Park och gatas budgetram behöver utökas för att rymma drift av tillkommande ytor och ökade kostnader utifrån

bland annat indexreglerade avtal. Nämnden har stora utmaningar med reinvesteringar i anläggningar på allmän plats. När underhållsplaner tas fram ser nämnden att investeringsbehoven är väldigt mycket större (1,6 miljarder) än vad nuvarande ramar räcker till. På sikt leder det till ännu större investeringsbehov och ökade driftkostnader. För att undvika att delar av anläggningen allmän plats behöver stängas ner, så måste investeringstakten öka. Under de senaste åren har kompetens- och verksamhetsutveckling varit nödvändig att prioritera ner på grund av resursbrist. Från 2024 och framåt kommer verksamheten därför att behöva prioritera detta.

Vatten och avlopp. Verksamheten arbetar aktivt med att möta klimatförändringarna och säkerställa dricksvattenförsörjningen över tid. Ett ökat säkerhetsarbete och säkrad kompetensförsörjning över tid är prioriterat. Fortsatt ökad förnyelsetakt för kommunens ledningsnät, långsiktiga underhållsplaner samt minskat in- och utläckage på ledningsnätet är nödvändigt. En utmaning finns i den förtätade staden kring utrymme i platsmark för all infrastruktur. Utredningar pågår i Vätternvattenprojektet och beslut om att gå vidare i fas 2 förväntas tas 2026. Vägval i projektet kommer påverka Örebro nuvarande dricksvattenproduktion. EU-kommissionens förslag på nytt direktiv om rening av avloppsvatten, ställer Skebäckverket inför stora utmaningar. Med stor sannolikhet väntar krav på avancerad rening (läkemedelsrening) samt totalkväve. Omställningen från reningsverk till resursverk, där renat avloppsvatten, slam, värme och gas ses som resurser, är prioriterad. Avveckling av mindre reningsverk samt förfrågningar från andra kommuner samt större industri kan bli svårare att hantera utifrån utsläppsvärden och kapacitet. En egen organisation för utförande ses som nödvändig för att säkra leveransen.

Avfall. Fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) kommer att bli ett krav och införandet kommer att pågå under flera år och från januari 2027 ska FNI vara fullt utbyggt. Förpackningsinsamlingen ska klaras av med den finansiering som kommunerna får via Naturvårdsverket. Örebro byggretur är ett treårigt projekt i ett samarbetsavtal med ÖBO, Örebroporten och Futurum med ett avtalslut till utgången av 2025. Avfallsverksamhetens mål är att få Örebro byggretur permanentad i god tid innan planerat projektavslut och i framtiden växa till att bli en marknadsplattform för cirkulärt byggande. Örebro kommuns kraftigt ökade krav på avkastning från annat avfall, kostnaderna som ökat utöver det normala på grund av rådande omvärldsläge samt genomförda större kostnadsdrivande satsningar som exempelvis mekanisk eftersortering av restavfall har minskat det ekonomiska manöverutrymmet för avfallsverksamheten. En önskan från verksamheten finns att åter sänka avkastningskravet för att kunna planera en långsiktig hållbar avfallsekonomi, fortsätta utveckla den kommunaltekniska avfallsservicen i kommunen samt klara av de hållbarhetsmål som satts i bland annat avfallsplanen.

Fordon. Kommunens nya fordonsriktlinjer är ett viktigt verktyg för arbetet med ett utbytesprogram, framför allt för de fordon som inte drivs med fossilfria drivmedel, vilket kommer att pågå under flera år framåt. Övergången till elbilar, som är dyrare än traditionella bilar, samt att fordonspriserna generellt har ökat markant, påverkar Fordons investeringsbudget framåt. Med en minskad investeringsram för nämnden under kommande år blir detta en utmaning för verksamheten. De långa leveranstider på fordon, som kom till följd av pandemin, fortsätter med stor sannolikhet även under 2024. Detta, tillsammans med minskade investeringsmedel, kan få konsekvenser för vår utbyttestakt av fordon kommande år samt att målen i nya fordonsriktlinjerna blir svårare att nå.

Gas. Övergången från fossila drivmedel till el är stor inom personbilssektorn, men bedömningen är att behovet av den fordonsgas som produceras kommer att kvarstå under överskådlig tid. Det mesta av försäljningen av fordonsgas går till Biogasbolaget i Mellansverige AB, som i sin tur säljer gasen till Svealandstrafiken, och bedömningen är att denna avsättning kommer att fortsätta under överskådlig tid. Att hitta ny avsättning för den producerade gasen är ett prioriterat område. Det har varit svårt att hitta nya

kunder eftersom det är kostsamt och en lång process att dra fram ledningar. En ekonomisk modell för anslutningskostnader kommer att tas fram. Gasverksamheten och möjligheten till avsättning påverkas mycket av de skatter som finns inom området. Under 2023 infördes energi- och koldioxidskatt på biogas som används inom industriella processer eller som drivmedel. Detta har påverkat efterfrågan negativt. Om skatten förändras under kommande år kommer det ha en positiv effekt på verksamheten.

3 Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Teknik- och servicenämnden företräder kommunen som ägare av gator, vägar, gång- och cykelvägar, torg, parker, grönområden, annan allmän platsmark och planlagda vattenområden som inte är kvartersmark.

Nämnden företräder kommunen som ägare och förvaltare av fastigheter för järnväg, avfallsverk, vattenverk, avloppsreningsverk samt övriga anläggningar kopplade till vatten- och avloppsverksamheten. Nämnden företräder även kommunen som ägare och förvaltare av gasnätet och produktionsanläggning för gas.

Nämnden har rätt att förvärva nyttjanderätt till mark- och vattenområden som inte är detaljplanlagda som allmän platsmark i syfte att använda mark- och vattenområden som om de vore allmän platsmark.

Nämnden svarar, på det sätt som avses i enligt 6 kap. 22 § plan- och bygglagen, för underhållet av gator och andra allmänna platser som kommunen är huvudman för och detta gäller även om en detaljplan för ett sådant område upphävs.

Nämnden är väghållare hos kommunen samt fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor (trafiknämnd) med ansvar även för trafiksäkerhetsfrågor. Nämnden svarar för väghållning för allmänna vägar enligt Trafikverkets förordnande.

Nämnden ansvarar även för kommunens parkeringsövervakning enligt lag om kommunal parkeringsövervakning samt fordonsflyttning enligt lag och förordning om flyttning av fordon i vissa fall.

Nämnden ansvarar för

- kommunens uppgifter enligt lag i fråga om parkeringstillstånd för rörelsehindrade
- kommunens uppgifter för kommunens vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen
- kommunens uppgift enligt 4 § lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning om att återställa platser som skräpats ned eller annars osnyggats.
- kommunens uppgifter för kommunens produktion av gas samt infrastruktur för distribution av gas
- ägande och utbyggnad av infrastruktur, i form av tomrör för fiber på landsbygden, för att möjliggöra utbyggnation av stamnät
- kommunens köksanläggningar och för produktion av kost om ansvaret inte åvilar annan nämnd
- samordnad varudistribution.
- tillhandahållande av fordon för kommunens verksamheter
- tillhandahållande av intern postdistribution och övrig budverksamhet
- yttranden till Polismyndigheten som avses i ordningslagen 3 kap 2 § rörande ansökan om tillstånd till användning av offentlig plats
- väg- eller gatuhållning enligt vägmärkesförordningen.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Teknik- och servicenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar.

I denna verksamhetsplan redovisas vad som ska åstadkommas för att säkra grunduppdraget och nämndens bidrag till de strategiska målen.

Fullmäktiges strategiska mål omhändertas på något av följande två sätt.

1. Till respektive strategiskt mål fastställs 1–3 nämndmål. Vidare beslutas vilka mätbara indikatorer som är kopplade till respektive nämndmål. I samband med att mål och indikatorer fastställs, fastställs också nivåer för måluppfyllelse. Om ett nämndmål *inte* är mätbart tydliggörs hur bedömningen av måluppfyllelse ska göras.
2. Kommunstyrelsen fastställer kommunövergripande indikatorer för respektive strategiskt mål. Nämnden beslutar om vilka aktiviteter som ska genomföras för att bidra till att det strategiska målet uppfylls samt när aktiviteterna ska vara genomförda.

Mål 1–11, mål 14 samt mål 18–19 hanteras enligt punkt 1 ovan. Mål 12–13 samt mål 15–17 hanteras enligt punkt 2 ovan.

För varje mål som nämnden har huvudansvar för eller kan bidra till, görs en bedömning av om och i så fall hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer bör bedrivas för bättre effekt.

Kommunfullmäktige har fastställt 19 strategiska mål, Teknik- och servicenämnden berörs av 8 av dessa. Av de 19 strategiska målen är 8 definierade som mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Teknik- och servicenämnden berörs av 3 av GEH-målen. Uppföljning av samtliga mål sker dels i samband med delårsrapport med prognos 2, dels i samband med årsberättelsen.

Utöver de strategiska målen har Kommunfullmäktige fastställt ett antal uppdrag. Uppdragen ska påbörjas, och om möjligt avslutas, under 2024. I samband med delårsrapporter och årsberättelse redovisas status på de uppdrag nämnden har ansvar för. Motsvarande redovisning sker också avseende uppdrag från 2023 som fortfarande är aktuella.

4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet. Avsnittet avslutas med en beskrivning av riktade uppdrag från Kommunfullmäktige.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Att säkerställa en budget i balans och arbeta för en ekonomisk hållbar långsiktighet är ett viktigt fokus för nämnden framåt. Regelbundna ekonomiuppföljningar genomförs för att säkerställa att budgetram hålls.

Nämndmål: Teknik- och servicenämnden ska ha en ekonomi och en budget i balans

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet för 2024 har uppnåtts, belopp redovisas i mnkr.

Indikator för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Ekonomisk ramavvikelse	Skattefinansierad verksamhet	-21	-13,9	-18,1	0
	- varav vinter- väghållning	-2,6	-11,1	-12	0
	Vatten och avlopp	+16,4	+37,5	+7,3	-39,9
	Avfall	-6,3	-5,4	-13,3	+7,9
	Gas	+3,4	+4,8	2,8	+5,3

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö * GEH-mål

Medarbetare är den viktigaste resursen nämnden har för att säkerställa att grunduppdraget genomförs och att utvecklingen drivs framåt. Förvaltningen arbetar systematiskt med arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för hållbart medarbetarengagemang och för att få resultat i verksamheten.

Nämndmål: Teknik- och servicenämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse *		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Hållbart medarbetarengagemang (HME) *	Totalt	75	77	öka	öka
	Kvinnor	75	77	öka	öka
	Män	74	77	öka	öka
Andel enheter/grupper med HME-värde mellan 78-100 (procent) *	Totalt	50	62	öka	öka
Kommentarer till indikatorerna					
* Måltid är ej med i utfallet för år 2021 och 2022.					

Uppdrag 2024

- Skapa fler praktikplatser i kommunens verksamheter.
- Varje nämnd skall upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.

4.2 Strategiska områden

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen Teknik- och servicenämnden berörs av inom området Lärande, utbildning och arbetsmarknad.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Inom Teknik- och serviceförvaltningen ska medarbetarna ha ett gott bemötande gentemot varandra och varje arbetsplats inom förvaltningen ska upplevas som trygg och fri från kränkande särbehandling.

Nämndmål: Teknik- och servicenämnden arbetar förbyggande för att förhindra kränkande särbehandling.

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har nåtts för samtliga indikatorer.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Jag känner till Örebro kommuns riktlinje mot kränkande särbehandling	Totalt	*	*	*	100
Jag vet vem jag ska vända mig till om jag blivit utsatt för kränkande särbehandling	Totalt	*	*	*	100
Andelen arbetsplatser som informerats om rutiner för kränkande särbehandling på APT **	Totalt	*	*	*	100
Kommentarer till indikatorerna					
Endast redovisning totalt eftersom svaren uppdelat per kön inte upplevs konfidentiellt.					
* Inget utfall eller prognos för åren 2021–2023. Indikatorerna är nya från och med år 2024.					
** Indikatorn baseras på frågan "Medarbetarna har informerats om kränkande särbehandling på tex APT", som årligen ställs till cheferna i uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet".					

Strategiskt mål 7: Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska * GEH-mål

Nämnden bidrar till utveckling till målet genom grunduppdraget. Nämnden arbetar kontinuerligt med att tillskapa möjligheter för de som står långt utanför arbetsmarknaden genom att integrera praktikplatser, lärlingsplatser samt andra typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder i verksamheten.

Nämndmål: Teknik- och servicenämnden ska skapa förutsättningar för praktik och arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom nämndens verksamhetsområde

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Antal praktikanter, praoelever samt personer som arbetat utifrån arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom nämndens verksamhetsområde under 2024.	*	*	*	15
Kommentarer till indikatorerna				
* Ny indikator från och med år 2024.				

Ett tryggt Örebro genom livet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen Teknik- och servicenämnden berörs av inom området Ett tryggt Örebro genom hela livet.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun

Säkerhet- och trygghetsfrågan är av stor vikt när det gäller planering av exempelvis trafikmiljö, belysning, renhållning och tillgänglighet, vilket påverkar om stadsmiljön upplevs som trygg eller otrygg. Utifrån Grönstrategin bidrar Park och gata till att underlätta för alla örebroare att nära sin bostad kunna röra sig leka, motionera och ta del av natur och grönska. Parker och naturområden främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och uppmuntrar till möten mellan människor. Nämnden behöver säkra en hållbar infrastruktur framåt och Park och gata kommer att verka för att underhållstakten avseende reinvesteringar på allmän platsmark ska stämma överens med behovet. Detta för att underhållsbehovet inte ska öka samt för att hålla en godtagbar standard som gör att medborgare och besökare kan vistas i vårt offentliga rum tryggt, säkert och med en tillgänglighet för alla. På uppdrag av Länsstyrelsen i Örebro utför Vatten och avlopp årligen undersökning av narkotikamängder och drogsustanser i inkommande spillvatten till Skebäckverket.

Nämndmål 1: Teknik- och servicenämnden ska verka för en ökad reinvesteringstakt av kommunens anläggningar för en hållbar infrastruktur

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer.

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Reinvesteringstakt i förhållande till behov avseende beläggning (tkr)	8 600	7 300	17 000	77 000
Reinvesteringstakt i förhållande till behov avseende broar (tkr)	1 900	16 100	20 000	30 000
Reinvesteringstakt i förhållande till behov avseende lekplatser (tkr)	2 900	4 400	10 050	13 950
Kommentarer till indikatorerna				
* Målvärde 2024 inkluderar inte indexuppräknig. Målvärdet utgår från år 2021				

Nämndmål 2: Teknik- och servicenämnden ska verka för att drift och underhåll av kommunens anläggningar uppnår en godtagbar standard för att säkra en hållbar infrastruktur

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer.

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Driftbudget i förhållande till behov avseende vinterväghållning (tkr)	22 647	31 062	31 887	32 000
Gator som har behov av ny beläggning (kvm)	48 000	59 000	400 000	600 000
Gång och cykelbana som har behov av ny beläggning (kvm)	3 500	1 000	110 000	140 000
Begärd driftkompensation för ökade kostnader i samband med investeringar	*	2 532	-4 844	-4 199
Kommentarer till indikatorerna				
* Inget utfall finns för angivna år då det inte redovisades så att det går att urskilja				

Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen Teknik- och servicenämnden berörs av inom området Ett hållbart växande Örebro. Avsnittet avslutas med en beskrivning av riktade uppdrag från Kommunfullmäktige.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka * GEH-mål

Ett löpande arbete för att minska elförbrukningen pågår inom förvaltningen bland annat utifrån målen i tidigare klimatstrategi. Park och gata genomför utbyte av gatubelysningen till LED i samband med förnyelse och inom Vatten- och avloppsverksamheten optimerar de energikrävande reningsprocesserna för att minska elförbrukningen. Under 2024 väntas en ny klimatstrategi antas med nya mål för bland annat energieffektivisering som verksamheterna behöver möta upp.

Teknik- och servicenämnden bidrar till målet genom följande aktiviteter:

- Genomföra en fördjupad analys av Park och gatas klimat- och energiarbete för att undersöka vilka åtgärder som ger störst effekt att fortsätta med.
- Alla kök inom Måltidsverksamheten har tagit fram handlingsplaner för att minska elförbrukningen. Tillsammans med fastighetsförvaltare fortsätter arbetet med att minska energiförbrukningen i köken och mäta där det är möjligt.

Indikatorer kopplade till aktiviteterna	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Elförbrukningen i delar av förvaltningens lokaler och anläggningar (MWh/år) *	22 885	21 950	minska	minska
Minskad elanvändning Vatten och avloppsverksamheten (MWh)	15 484	15 145	oförändrat /minskat	oförändrat /minskat
Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt)	163	165	163	163
Kommentarer till indikatorerna				
* Indikatorn inkluderar elförbrukningen i reningsverken, vattenverket, gatubelysning, Atleverket, trafiksignaler med flera. Indikatorn inkluderar i nuläget inte elförbrukningen från våra kök.				

Strategiskt mål 17: Öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer

Genom att utveckla ekosystemtjänster som vattenrening och flödesutjämning kan vi minska risker och kostnader för bland annat översvämningar. Arbetet för ökad biologisk mångfald i bebyggd miljö bidrar både till att nå miljömål och till att öka trivsel och upplevelsevärden. Förvaltningen arbetar löpande med att minska spridningen av farliga kemikalier både genom det interna kemikaliearbetet och genom VA-verksamhetens uppströmsarbete. Fortsatt arbete utifrån Revaq-certifieringen ska säkra ytterligare förbättring av kvaliteten på det avloppsvatten som kommer till reningsverken och därmed på växtnäringen från slammet. Genom inköp av ekologiska livsmedel bidrar Måltidsverksamheten till minskad kemikalieanvändning och ökad biologisk mångfald i vår närmiljö (avtal med lokala leverantörer), i Sverige och utanför Sveriges gränser. Inköp av lokala och svenska råvaror bidrar också till Sveriges och regionens självförsörjningsgrad.

Teknik- och servicenämnden bidrar till målet genom följande aktiviteter:

- Genomföra planerade trädplanteringar som varit pausade på grund av att det saknats avtal.

- Genomföra planerade kompensationsåtgärder för träd som skadats eller tagits bort.
- Upprätthålla kemikalierådets löpande arbete och verka för att förvaltningens riktlinjer och mål för hantering av kemiska produkter uppnås.

Indikatorer kopplade till aktiviteterna	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Andel återvunnen fosfor i slam från Reningsverket till produktiv mark (procent)	87	67	90	100
Antal kemikalier som innehåller risk eller uffasningsämnen	* 231	99	oförändrat	minska
Inköp av livsmedel med ursprung Sverige (procent)	49,06	49,16	48	oförändrat
Inköp av ekologiska livsmedel (procent)	78,4	77,2	75	oförändrat
Inköp av svenskproducerade ekologiska livsmedel (procent)	49,5	49,5	46	oförändrat
- Grundskolekök	52,1	51,9	48	oförändrat
- Gymnasiekök	50,5	51,4	50	oförändrat
- Vård och omsorg	43,2	43	39	oförändrat
Kommentarer till indikatorerna				
* Den stora ökningen förklaras av att uppföljningen genomfördes på ett annat sätt 2021. En ny och mer automatiserad metod för uppföljning är nu på plats vilket säkerställer en mer konsekvent uppföljning framgent.				

Strategiskt mål 18: Säkra en hållbar och resiliert vattenförsörjning

Arbetet med att producera och tillhandahålla en säker dricksvattenförsörjning samt leda bort och rena dag- och spillvatten är en förutsättning för en trygg och hållbar välfärd för kommuninvånarna. Örebro växer samtidigt som förnyelsebehovet är stort med ett föråldrat ledningsnät. Att ha en bra förnyelsetakt är ett viktigt mål för en hållbar vattenförsörjning. Inom verken inom VA-verksamheten pågår upprustning av befintliga anläggningar och aktiva insatser görs för att minska in- och utläckaget på ledningsnätet. Örebro kommuns vattentillgång säkras genom att bland annat långsiktigt trygga Svartån som vattentäkt och ett arbete med att inrätta ett vattenskyddsområde med föreskrifter pågår.

En övergripande plan för nödvattenförsörjning i Örebro kommun är framtagen som en del i det säkerhetsarbete som pågår för att säkra upp vattentillgången för våra medborgare vid händelse av kris. Vatten och avlopp arbetar även med säkerhetsskyddsanalyser och säkerhetsklassning av personal.

Nämndmål 1: Teknik- och servicenämnden ska verka för att öka förnyelsetakten av kommunens ledningsnät för en hållbar vattenförsörjning

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Snitt 2020-2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Förnyelsetakt Vatten	2250 m	3161 m	2665 m	* 3400 m	6600 m
Förnyelsetakt Spillvatten	8285 m	4890 m	5111 m	* 4000 m	4000 m
Förnyelsetakt Dagvatten	3093 m	2275 m	2025 m	* 1800 m	2300 m
Kommentarer till indikatorerna					
* Målet är att uppnå antalet m (målvärdet) i snitt under åren 2020–2029. Beroende på vilka projekt som utförs samt om projektet pågår över flera år så kommer redovisningen av antalet m per vattentjänst och år att variera.					

Nämndmål 2: Teknik- och servicenämnden ska verka för en minskning av in- och utläckaget på kommunens ledningsnät

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer

Indikator/indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Energitapp i form av vattenförluster (procent) * (levererat-egenförbrukning-debiterat) /levererat	22,8	23,6	Följs upp i årsberättelsen	<18,5
Energitapp i form av tillskottsvatten (procent) (Behandlad mängd avloppsvatten-Debiterad avloppsmängd) /(Behandlad mängd avloppsvatten)*100	44	41	Följs upp i årsberättelsen	<35

Uppdrag

- Genom kommunövergripande arbete underlätta att hitta parkering i Örebro.
 - Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.
- Arbeta för att naturmiljöer blir mer tillgängliga för kommuninvånare.
 - Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.
- Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera och samordna kommunens investeringar.
 - Teknik- och servicenämnden har samordningsansvar för uppdraget
- Trygghets- och säkerhetsarbetet ska utvecklas och vara en viktig aspekt i samhällsplaneringsprocessen.
 - Kommunstyrelsen har samordningsansvaret för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.

Kvarstående uppdrag från ÖSB 2023

- Initiera medborgardialog kring framtidens trafik- och infrastrukturlösningar.
 - Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.
- Utveckla arbetet med naturvård och ökad biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.
 - Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.
- Arbeta för fler trygghetskameror och mer belysning för att skapa trygga stadsmiljöer.
 - Kommunstyrelsen har samordningsansvar för uppdraget och Teknik- och servicenämnden bidrar i arbetet.

4.3 Övriga mål och uppdrag

Minska klimatbelastningen

Teknik- och servicenämnden ska bidra i arbetet till att minska klimatbelastningen, både direkt i den egna verksamheten och indirekt genom att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att bidra i rätt riktning. Nämnden bidrar exempelvis i arbetet till att minska klimatbelastningen kopplat till Program för hållbar utveckling, Klimatstrategi för Örebro kommun, Cirkulära Örebro - Avfallsplan för Örebro kommunkoncern samt Fordonsriktlinjer för Örebro kommunkoncern. Under 2024 väntas en ny klimatstrategi antas vilket innebär att klimatarbetet behöver intensifieras framåt.

Vidare ska nämnden verka för en ökad tillgänglighet till biogas för fordons- och industrisektorn, minska klimatpåverkan från kommunens fordonsflotta, genomföra kommunikationsinsatser mot allmänheten för hållbar vattenanvändning samt förvaltningsövergripande arbete med att minska energianvändningen. Förvaltningen behöver skyndsamt hitta en ny plats för hantering av schaktmassor varför en förstudie om masshanteringsplatser i egen regi kommer genomföras under 2024. Genom konceptet ”Smartare mat” bidrar Måltid bland annat till att minska klimatmatbelastningen och främjar biologisk mångfald genom val av råvaror. Nämnden ska tillhandahålla en hållbar och tillgänglig avfallshantering som motiverar och gör det enkelt för kommuninvånarna att sortera rätt samt verka för en ökad återanvändning i samarbete med föreningar och verksamheter från civila samhället. Avfall som kan materialåtervinnas i stället för att gå till förbränning ger stor effekt på reducering av växthusgaser.

Nämndmål 1: År 2030 har Örebro kommun som geografiskt område en livsmedelsproduktion som bidrar till minskad klimat- och miljöpåverkan, som samtidigt förbättrar mark och jordkvalitet, bidrar till stärkt biologisk mångfald och motståndskraft mot andra störningar.

(kopplat till Program för hållbar utveckling och Klimatstrategi för Örebro kommun)

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för samtliga indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Mängden matsvinn (tallrikssvinn och serveringssvinn) från måltider inom kommunens organisation ska uppgå till högst 8 procent 2030 (delmål 9 procent 2024).	12 (8+4)	11 (7+4)	10 (7+3)	9
Klimatbelastningen per kilo inköpta livsmedel ska genom val av råvaror minska med 46 procent (=1,28 Co2e) till 2030, jämfört med nivån 2014 (delmål 1,65 Co2e 2024).	1,64	1,68	1,67	1,65

Nämndmål 2: Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.

(kopplat till Cirkulära Örebro - Avfallsplan för Örebro kommunkoncern)

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
Minskad mängd mat- och restavfall per invånare (kg/invånare). Långsiktig målsättning till år 2025 – minskad mängd med 25%, 160 kg/invånare.	185	* 171	168	167
Kommentarer till indikatorerna				
* Mekanisk eftersortering påbörjad 2022. 10 procent utsorteringsgrad av plast och metall ger att mängden restavfall till förbränning sänks.				

Nämndmål 3: Senast år 2025 ska samtliga av koncernens personbilar vara fossilfria, samtidigt som Clean vehicle directive uppfylls vad gäller eldrift för samtliga lätta fordon. År 2027 ska samtliga minibussar och lätta lastbilar (under 3,5 ton) vara fossilfria.

(kopplat till Fordonsriktlinjer för Örebro kommunkoncern)

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts.

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel registreringspliktiga fordon upp till 3,5 ton per drivmedel (procent) *				
- Bensin	-	2	2	3
- Biogas	-	58	60	70
- Diesel	-	36	34	21
- Etanol	-	1	0	0
- Elhybrid	-	0	0	0
- El	-	3	4	6

Förebyggande säkerhetsarbete och krislager

Teknik- och servicenämnden har ett samhällsviktigt uppdrag, där vi möjliggör en trygg vardag med förutsättningar att leva, bo, verka i och uppleva ett hållbart Örebro.

Nämndens leverans av samhällsviktiga tjänster måste fungera oavsett händelse och utveckling.

Kommunstyrelsen beslutade den 17 maj 2022 (Ks 747/2020) att hanteringen av skyddsmaterial med lagerhållning och beställarfunktion fortsätter inom Teknik- och serviceförvaltningen under perioden 2023-01-01 till 2025-12-31.

Kommunstyrelsen beslutade även vid samma datum (Ks 607/2022) att uppdra till kommundirektören att säkerställa att alla tillagningskök inom Måltidsverksamheten ska lagerhålla ordinarie livsmedel för minst två dagar och varor för enklare mat och krismåltider för fyra till sju dagar.

Nämndmål: Teknik- och servicenämnden ska ha en robust organisation som kan hantera en samhällskris som berör nämndens verksamhetsområde

Nämndmålet är uppfyllt när målvärdet 2024 har uppnåtts för indikatorn.

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Målvärde 2024
Genomförande av utbildning i stabsmetodik	En eller flera verksamheter inom förvaltningen ska ha genomfört utbildning i stabsmetodik
Genomförande av övningar i syfte att höja förvaltningens krisberedskap	En eller flera verksamheter inom förvaltningen ska ha genomfört en övning.

Upplevelse av våra tjänster

Upplevelsen av våra tjänster och vår leverans är viktiga inspel till vårt fortsatta utvecklingsarbete. Under 2024 följer vi bland annat upp nämndens servicegarantier, och SCB:s medborgarundersökning.

Indikatorer för mätning av våra tjänster		Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Målvärde 2024
SCB:s medborgarundersökning: Skötsel av gator och vägar (procent)	Totalt	50	56,3	behålla	behålla
	Kvinnor	53	61,4	behålla	behålla
	Män	47	51,0	behålla	behålla
SCB:s medborgarundersökning: Säkerställa tillgången till dricksvatten (procent)	Totalt	92	89,7	behålla	behålla
	Kvinnor	91	91,3	behålla	behålla
	Män	93	88,6	behålla	behålla
SCB:s medborgarundersökning: Skötsel av allmänna platser (procent)	Totalt	82	83,9	behålla	behålla
	Kvinnor	82	84,7	behålla	behålla
	Män	81	83,1	behålla	behålla
SCB:s medborgarundersökning: Hämtningen av hushållsavfall (procent)	Totalt	97	96,3	behålla	behålla
	Kvinnor	97	98,5	behålla	behålla
	Män	98	94,1	behålla	behålla
SKR löpande insikt kundmätning: Markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)	Totalt	70	69	*	**behålla
	Kvinnor	68	78	*	**behålla
	Män	71	65	*	**behålla
Ansökan om parkeringsstillstånd för rörelsehindrade (procent). Ansökan om parkeringsstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	Totalt	100	100	100	100
Pothål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen. (procent)	Totalt	91	91	87	100
Tillgång till vatten inom tre timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	Totalt	100	100	100	100
Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	Totalt	100	100	100	100
Ordrar (procenten visar totalt antal utförda ordrar av beställda tjänster). Inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning (ärende) ska kund få servicen utförd för nedanstående tjänster (varje beställning genererar en order): - Kärthantering (ny utställning, ändring av storlek och utökning av antal) - Containerutställning - Utkörning av påsar och sorteringsutrustning - (verksamheter och flerfamiljshus) Utkörning tillbehör för el-avfallshämtning	Totalt	99,8	98,7	98,6	98
Kommentarer till indikatorerna					
* På grund av sjukfrånvaro och personalomsättning har indikatorn inte kunnat mätas under år 2023.					
** Målvärdet i förhållande till utfall år 2022.					

5 Planering för nämndens resurser

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som Kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder har, utöver vad som anges i anvisningar från Kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera Kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (kompetensförsörjning, lokalförsörjning och digitalisering) beskrivs i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4, under ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet” sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet genom en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser. I det här avsnittet redogör nämnden för det kommande verksamhetsårets ekonomiska förutsättningar.

5.1.1 Teknik- och servicenämndens samlade ekonomi

Nämndens budget för de skattefinansierade verksamheterna uppgår för 2024 till 237 812 tkr. Utöver de tilldelade anslagen finansieras nämndens verksamheter till stor del av taxor, avgifter samt olika typer av försäljningar både internt inom kommunen samt externt till exempelvis bolag.

Utifrån beslutad ÖSB 2024 har nämndens budgetram förändrats vid ingången till budgetåret 2024, se tabell nedan. För detaljer kring den interna fördelningen av justeringarna inom nämndens olika verksamheter, se detaljer under punkt 5.1.6.

Tabell: Nämndens samlade ekonomi

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	211 800
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-1 100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	2 194
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	6 897
Återföring av tillfälliga satsningar 2023	-100
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2024 okt Ks 209/2023	500
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-1 067
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	1 341
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	968
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	15 303
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	1 076
Ram 2024	237 812

Generellt ökade driftkostnader i takt med ett växande Örebro är en av Teknik- och Servicenämndens största ekonomiska utmaningar. Det saknas även tillräckliga resurser för att möta det stora förnyelsebehovet av infrastruktur vilket innebär att investeringar skjuts på framtiden och att driftkostnaderna ökar för underhåll. Ytterligare stora investeringar är en förutsättning för att möta stadens tillväxt, vilket bidrar till ökade driftkostnader.

Driftkostnadsökningar till följd av beslutade investeringar

En del av den problematiken finns inom park- och gatuverksamheten, som får utökade driftområden när staden växer, och således också ökade underhållskostnader för dessa områden. Teknik- och servicenämnden har begärt kompensation för kapitalkostnader samt övriga utökade driftkostnader i samband med ”Investeringsprogram 2024-2027 med revidering för 2023” som behandlades av Teknik- och servicenämnden den 10 mars 2023, § 58 (dnr Tos 2057/2023).

När det gäller övriga driftkostnader som genereras till följd av investeringar dels inom nämndens eget verksamhetsområde (skattefinansierad del) samt inom Markplanerings- och exploateringsnämnden saknas i dagsläget uppräknings- och volymökningar. Det innebär att ökade driftkostnader urholkar nämndens befintliga budgetram samt genererar ökade kostnader för åtgärder framåt. För 2024 beräknas de ökade driftkostnaderna utöver kapitalkostnaderna till 4 199 tkr. Nämnden har även begärt kompensation för dessa då finansiering saknas.

Inom VA-verksamheten har den växande staden bidragit till ökade kostnader som en följd av utvecklingen, förnyelse- samt investeringsbehovet. Även för Avfall har utvecklingen inneburit ökade kostnader och investeringsbehov.

Nämnden har också flera verksamheter som finansieras av interna avgifter inom kommunen, Fordonsverksamheten, Projektenheten och Måltidsverksamheten, som påverkas av olika omvärldsfaktorer. Den osäkerhet som råder i omvärlden i kombination med den snabba prisutvecklingen som skett de senaste åren, gör att detta innebär en ekonomisk osäkerhet för nämnden huruvida priserna kan uppdateras i takt med att kostnaderna går upp.

Under 2022 beslutade Kommunstyrelsen att det centrala skyddslagret, som etablerades i samband med pandemin under 2020, ska finnas kvar i form av beredskapslager och fortsatt ligga under fordonsverksamheten. Budgetmedel är avsatt under Kommunstyrelsen, om totalt 2 200 tkr för 2024, och Fordonsverksamheten kommer att erhålla ersättning löpnade under året.

Under 2024 kommer det kommungemensamma projektet Raindance 2.0 (framtidssäkrat ekonomisystem) att implementeras. Detta innebär ett uppgraderat ekonomisystem för ett effektivare, säkrare och mer kvalitativt stöd. Projektet ska även ta fram en ny ekonomimodell. Förändringarna kommer att påverka samtliga förvaltningar inom kommunen.

5.1.2 Politiska prioriteringar

Teknik- och Servicenämnden har, utöver politiska prioriteringar som finns i Övergripande strategi och budget, ett antal egna prioriteringar inför år 2024:

Underhållsplaner

Under 2021 påbörjades ett arbete kring framtagande av underhållsplaner för alla de anläggningar nämnden förvaltar. Syftet med underhållsplanerna är att visa på ett långsiktigt underhållsbehov, vilka merkostnader underhållsbehovet genererar i ökade driftkostnader samt kapitalkostnader (avskrivningskostnader och internränta). Underhållsplanerna skapar förutsättningar för en effektivare och långsiktig underhålls- och reinvesteringsplanering.

Måltidsverksamhetens ekonomi samt lokalfrågor i den nya organisationen

Under de senaste åren har prisutvecklingen varit kännbar i Måltidsverksamhetens utfall, där kostnaderna ökat i en högre utsträckning än priserna har kunnat räknas upp, vilket landat som ett underskott hos Måltidsverksamheten. De ackumulerade prisökningarna de senaste åren i kombination med en fortsatt hög inflation gör att Måltidsverksamheten står för fortsatta ekonomiska utmaningar inför 2024. Det pågår en diskussion med köpande nämnder kring hur prisuppräkningsmetoden ska utvecklas inför 2024. Inför 2025 kommer även en översyn av internpriserna inom kommunen att genomföras.

Kommunens nya organisation har medfört att det råder oklarheter när det gäller avtal, budget och fördelning av lokalkostnader inom kommunen. Det saknas även gränsdragningslistor för vissa av köken. En genomlysning av lokalfrågor behöver därför genomföras inom Måltidsverksamheten.

Förstudie om masshantering

Under året kommer en förstudie kring kommunens masshantering att genomföras. Målet är att framåt kunna hitta en hållbar masshantering och ett effektivt sätt att cirkulera massorna som uppstår från ett projekt till ett annat. Detta för att minska kostnader, utsläpp och transporter.

5.1.2.1 Ekonomi i balans

Nämndens generella effektiviseringskrav uppgår för år 2024 till 1 535 tkr. Effektiviseringskravet är nödvändigt för att minska nämndens nettokostnader och för att nå en balanserad budget i slutet av året. För att uppnå detta krävs åtgärder som genererar ökade intäkter och minskade kostnader.

Under 2023 riktades även ett effektiviseringskrav från KD mot Teknik- och Servicenämnden om 353 tkr. Detta har nämnden inte haft möjlighet att arbeta in under 2023, utan får hanteras i budgeten inför 2024.

Utöver dessa poster har nämnden tilldelats tre riktade uppdrag som beskrivs närmare i nedan tabeller.

Nämndens effektiviseringskrav samt egna politiska prioriteringar för år 2024 summeras enligt tabell:

Effektiviseringskrav 2024, tkr	3 440
Generellt effektiviseringskrav	1 535
Riktat effektiviseringskrav KD 2023	353
Riktat effektiviseringskrav energieffektivisering	475
Riktat effektiviseringskrav avtalscontrolling	57
Riktat effektiviseringskrav Combud	100
Teknik- och Servicenämndens egna prioriteringar	
Planeringsreserv	920

För att hantera effektiviseringskravet och de politiska prioriteringarna presenteras förslag om åtgärder med konsekvensbeskrivning i tabellen nedan:

Park och gata, tkr	3 240	
Energieffektivisering	1	475
Översyn markavtal och införd avgift nyttjanderättsavtal	2	50
Införa taxa för TA-planer	3	2 200
Utveckla Hindersmässan till att bli självfinansierande	4	140
Nedläggning av en cykelpump	5	15
Sänka ambitionsnivån för klottersanering	6	200
Revidera taxan för dispenser för långa, breda, tunga transporter	7	160
Fordon, tkr	100	
Combud - minskad utkörningsfrekvens	8	100
Stab och ledning, tkr	80	
Generell effektivisering	9	80
Gas. tkr	20	
Generell effektivisering	10	20
Summa effektiviseringar 2024, tkr	3 440	

Beskrivning av åtgärder listas nedan:

- 1) Energieffektivisering: Reglera skymningsrelä så att gatubelysningen tänds en halvtimme senare och släcks en halvtimme tidigare.
- 2) Översyn markavtal och införd avgift nyttjanderättsavtal: En ny avgift som föreslås är för upprättande av nyttjanderättsavtal (Tos 5573/2023) där privatpersoner och företag vill nyttja allmän plats för exempelvis förläggning av privata ledningar eller liknande. Bedöms generera intäkter om 50 tkr år 2024. Beslutad taxa i reviderad Övergripande Strategier och Budget 2024.
- 3) Införa taxa TA-planer: Det gäller en helt ny avgift för hantering av TA-planer (Tos 6640/2023) för att få kostnadstäckning för den handläggning som krävs. Bedöms generera 2 200 tkr år 2024 och få ytterligare effekt 2025. Beslutad taxa i reviderad Övergripande Strategier och Budget 2024.
- 4) Utveckla Hindersmässan till att bli självfinansierande genom att höja avgiften för knallarna.
- 5) Nedläggning av en cykelpump: I Örebro finns idag 16 cykelpumpar, varav cykelpumpen vid svampen föreslås att pausas i drift. Detta förväntas ge minskade driftkostnader om 15 tkr för 2024.
- 6) Sänka ambitionsnivån för klottersanering: Sänka budgeten från 1 000 tkr till 800 tkr inför 2024 och anpassa ambitionsnivån efter budget.

- 7) Revidera taxan för dispenser för långa, breda, tunga transporter: Inför 2024 föreslås en revidering av taxan för dispenser för långa, breda och tunga fordon (Tos 6639/2023). Syftet med revideringen är att få kostnadstäckning för handläggningen av dessa ärenden. Beslutad taxa i reviderad Övergripande Strategier och Budget 2024.

Utöver utmaningarna med effektiviseringar har nämnden även vissa andra ekonomiska utmaningar. Den växande staden har inneburit att nämndens driftområden har utökats vilket också genererat större underhållskostnader. Detta har tidigare har nämnts som en av nämndes största ekonomiska utmaningar. Samtidigt finns stora behov av ny- och reinvesteringar för att möta stadens utveckling. Park- och gatuverksamheten, som till största del finansieras via budgetanslag, har de senaste åren haft svårigheter att klara utökat driftsättagande inom befintlig budgetram.

För Park- och gatuverksamheten är även vinterväghållningen en stor utmaning, där verksamhetens budgetmedel inte är tillräckliga. Enligt den genomlysningen som genomfördes under 2021 så har verksamheten högre kostnader motsvarande ca 10 mnkr under en så kallad normalvinter med bibehållen ambitionsnivå. Då har inte de ökade prisnivåerna under det senaste året tagits i beaktande. Med dessa inräknade uppskattas dagens nivå till ca 12 mnkr. En sänkt ambitionsnivå skulle bland annat innebära det inte går att garantera en trygg, trafiksäker och tillgänglig vinterväghållning, samt att nämnden inte kan leva upp till kommunens prioriterade inriktning avseende ökat cyklande.

För Måltidsverksamheten är osäkerheten inför kommande år stor, vilket beror på den snabba prisuppgången de senaste åren, inom exempelvis livsmedel, transporter och förbrukningsmaterial. Det pågår en diskussion med köpande nämnder kring hur prisuppräkningsmetoden ska utvecklas genom exempelvis årliga indexuppräknningar för att kunna täcka in detta. En annan utmaning för verksamheten är elevminskningar, vilket försvårar en ekonomi i balans ytterligare.

Kvarstår gör även den ofinansierade delen som finns inom Projektenheten där en förändrad redovisningsriktlinje för timpriser avseende investeringar har genererat ett underskott hos Teknik- och Servicenämnden de senaste åren om ca 3 mnkr. En översyn pågår för att se över om budgetmedel kan omfördelas från de verksamheter/potter som tidigare finansierade dessa kostnader.

Gasverksamheten budgeteras till ett mindre överskott om 142 tkr. Indexjusteringar på intäktssidan förväntas ge ökade intäkter. Kostnadsnivån ökar något mot tidigare år men totalt sett beräknas ändå ett överskott för 2024.

Till 2024 har avfallstaxan höjts. Höjningen beräknas ge ökade taxeintäkter med 27 mnkr. De ökade intäkterna beräknas täcka både kostnadsökningar och en beräknad effekt av minskade intäkter. Genom tillskottet beräknas verksamheten nå en självfinansierad taxeekonomi 2024.

Inför 2024 sker också en utökning av avfallsverksamhetens ansvarsområde. Från och med 1 januari 2024 övergår ansvaret för den fastighetsnära insamlingen av förpackningar till kommunen. Insamlingen finansieras av producentansvarsorganisationerna och ska vara kostnadsneutralt för kommunen. Budgetomslutningen för den verksamheten beräknas uppgå till 42 mnkr.

Omhändertagande av annat avfall, som exempelvis förorenade jordar, beräknas 2024 ge ett mindre överskott. Överskottet beräknas dock bli lägre än de 9 mnkr som sedan några år tillbaka omprioriteras till annan skattefinansierad verksamhet.

Inför 2024 har VA verksamheten ett utgångsläge där tidigare års intäkter överstigit kostnaderna för respektive år. Överskottet beräknas vid slutet av 2023 uppgå till ca 40 mnkr. Därigenom har befintlig nivå på brukningstaxan kunnat bibehållas. Verksamheten har ett mål om att över en period om 3 år ha en ekonomi i balans. Totala intäkter och kostnader sett över 3 år ska vara lika stora. För åren 2022 till och med 2024 bedöms målet kunna bli uppfyllt.

Verksamheten budgeterar för en fortsatt hög investeringstakt framför allt inom förnyelse av anläggningar men också utbyggnad till nya områden. Det leder till ökade kapitalkostnader men också ökade räntekostnader för de lån VA-verksamheten har för att finansiera investeringarna.

Beslutade åtgärder	Belopp, tkr
Uppräkning av budget för vinterväghållning	- 12 000
Ökade driftkostnader till följd av beslutat investeringsprogram	- 4 199
Intäktsbortfall Projektenheten	- 3 000
Åtgärder för budget i balans Måltidsverksamheten	- 8 000

5.1.2.2 Planeringsreserv

Nämnden har för 2024 tillskapat en planeringsreserv om 920 tkr som står till nämndens förfogande för året. Denna budget kan komma att finansiera tillfälliga förstärkningar, förstudier eller andra engångssatsningar under 2024.

5.1.3.1 Enheternas budgetramar

Kolumn	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Verksamhet	Budget 231031	Återf. Tillf. Satsn. 2023	Återf. av tillf. Satsn. 2023: Förstudie	Tilläggs- anslag Förstudie	Lönekomp överhäng 3 mån	Komp. höjd internränta	Komp. höjt PO	Effektivis eringskra v 2024	Budget 240101
Nämnd	890						12		902
Digital infrastruktur	100						12		112
Park och gata	215 982	-10 250			576	15 196	882	-3 240	219 146
Fordon *	7 233				43	11	54	-100	7 241
Stab och Ledning	161		-100	500	349	0	128	273	1 311
Måltid	8 238						84		8 322
Gas	-122							-20	-142
Planeringsreserv	0							920	920
Projektetenheten	0								0
Summa	232 482		-100	500	968	15 303	1 076	-2 167	237 812

Samtliga belopp angivna i tkr.

Kolumn 1

Här redovisas respektive verksamhets budgetram 2023-10-31

Kolumn 2

Återföring av tillfälliga satsningar 2023: Avser tillfällig utökning drift Park och gata 2023.

Kolumn 3

Återföring av tillfälliga satsningar 2023: Avser Förstudie kring hantering av massor. Arbetet planeras dock att fortsätta 2024, se kolumn 4 nedan.

Kolumn 4

Tilläggsanslag 2024: Avser 500 tkr för Förstudie kring hantering av massor.

Kolumn 5

Kompensation i och med löneöversyn 2023, avser de sista 3 månaderna för 2023 års lönenivå, dvs jan-mars. Kompensationen har fördelats mellan de skattefinansierade verksamheterna utifrån faktisk lönerrevision som gjordes under 2023.

Kolumn 6

Inför 2024 så höjs den interna räntan i kommunen från 1,5 % till 2,25 %. Detta slår hårt på nämndens verksamheter som har stora investeringar, och innebär ökade kostnader om 15 303 tkr. Detta kompenseras nämnden för i samma utsträckning som kostnaderna ökar och är fördelat till verksamheterna där de ökade kostnaderna kommer att uppstå.

Kolumn 7

Kompensation till följd av höjt personalomkostnadspåslag för 2024, totalt om 1 076 tkr. Har fördelats mellan de skattefinansierade verksamheterna utifrån faktiskt ökning av personalomkostnader.

Kolumn 8

Fördelning av effektiviseringskrav enligt avsnitt 5.1.2.1 ovan. Under 2023 låg ”Riktat effektiviseringskrav KD 2023” om 353 tkr tillfälligt under Stab och Ledning. Inför fördelning av effektiviseringskrav 2024 så återläggs detta, vilket gör att nettoeffekten för Stab och Ledning blir + 353 tkr – 80 tkr.

Kolumn 9

Teknik- och servicenämndens budgetramar 2024-01-01.

5.1.3.2 Ombudgeteringar

Från Planeringsreserven föreslås 480 tkr under 2024 att riktas till ett utredningsuppdrag som gällande genomlysning av Teknik- och servicenämndens arbete med bidrag till enskild väghållning.

Syfte med uppdraget är att skapa en helhetsbild över Teknik- och Servicenämndens arbete med bidrag till enskilda väghållare och med utgångspunkt i gällande lagstiftning föreslå åtgärder för att på kort och lång sikt skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning kopplat till väghållaransvaret.

<i>Kolumn</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Verksamhet	Budget 240101	Ombudgetering Planeringsreserven	Budget 240101
Nämnd	902		902
Digital infrastruktur	112		112
Park och gata	219 146	480	219 626
Fordon *	7 241		7 241
Stab och Ledning	1 311		1 311
Måltid	8 322		8 322
Gas	-142		-142
Planeringsreserv	920	-480	440
Projektheten	0		0
Summa	237 812		237 812

Samtliga belopp angivna i tkr.

Kolumn 1

Här redovisas respektive verksamhets budgetram 2024-01-01

Kolumn 2

Föreslagen ombudgetering där 480 tkr föreslås fördelas om från Planeringsreserven till Park och Gata.

Kolumn 3

Här redovisas respektive verksamhets budgetram per 2024-01-01 efter föreslagen ombudgetering.

5.1.4 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser till följd av genomförd investering oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. Kommunens egna investeringar sammanställs i en investeringsbudget med budget för aktuellt år och tre år i plan och delas upp på investeringar i skattefinansierad- och taxefinansierad verksamhet. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt i mindre omfattning av annan extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för dessa investeringar, men investeringen medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen.

Oavsett om det är kommunens egen investering eller investering som genomförs av kommunalt bolag eller extern part ska beräknad driftkostnadskonsekvens framgå samt hur denna ska finansieras. För kommunens egna investeringar utgörs driftkostnadskonsekvensen av kapitalkostnad (avskrivning + internränta) samt eventuell annan övrig driftkostnad. För lokalinvesteringar av kommunalt bolag eller annan extern part utgörs driftkostnadskonsekvensen av beräknad hyreskonsekvens. Finansiering kan ske inom egen ram, inom avsatt volympott, av KS-anslag eller via intäkter från taxa.

I ÖSB 2024 har Teknik- och servicenämnden tilldelats en investeringsbudget om totalt 638 391 tkr, varav 483 500 tkr till taxefinansierade verksamheterna VA och Avfall. För de skattefinansierade verksamheterna avser de största budgetposterna Park och gata (volympott) och Fordon (skattefinansierat).

VA verksamheten budgeterar 442 800 tkr för investeringar under 2024. Merparten (216 400 tkr) av investeringsmedlen avser förnyelseprojekt som syftar till att bibehålla VA-anläggningarnas funktion. Investeringar avseende utökning av verksamheten (ex nya VA-områden, överföringsledningar etc) budgeteras till 176 200 tkr. Investeringar som syftar till förbättrad funktion uppgår till 45 800 tkr.

Avfallverksamhetens investeringsbudget för 2024 uppgår till 40 700 tkr, varav 31 000 tkr avser fordonsinvesteringar inom Avfall. Resterande 9 700 tkr och avser främst investeringar på Atleverket.

Verksamhet	Investeringsbudget 2024
Park och Gata	106 420
Gas	10 000
Fordon skattefinansierat och inventarier	26 471
Digital infrastruktur (tidigare Bredband)	10 000
Måltid	2 000
VA	442 800
Avfall	40 700
Summa	638 391

Samtliga belopp angivna i tkr.

Driftkonsekvenserna av nämndens investeringar har olika logiker i hur finansiering sker. VA- och Avfallsverksamheterna finansierar sina driftkostnader via taxan som justeras vid behov för att ta höjd för kommande års driftkostnader.

Tidigare har såväl Programnämnd samhällsbyggnad som nämnden själv begärt kompensation för ökade driftkostnader i samband med investeringar. Inget beslut om kompensation har fattats vilket innebär att det finns, och tillkommer, ökade driftkostnader i takt med att investeringar tas i drift.

Fordonsverksamhetens investeringar är uppdelade i dels skattefinansierade investeringar, dels i taxefinansierade investeringar där de ingår i potterna för VA respektive Avfall. Driftkostnaderna finansieras genom intäkter som verksamheten tar ut i hyra för fordonen. Även Gasverksamheten finansierar utökade driftkostnader till följd av investeringar genom intäkter från försäljning av gas.

Park- och gatuverksamhetens investeringar är till största del reinvesteringar och kapitalkostnaderna finansieras främst av en årligt avsatt volympottskompensation som avropas löpande i takt med att investeringar slutförs. Övriga driftkostnader för driftunderhåll är dock inget som kompenseras ur volympotten och förväntas därför finansieras genom effektiviseringar alternativt via riktade KS-anslag. Kapitalkostnader från investeringar inom Digital Infrastruktur (tidigare Bredband) finansieras genom ett särskilt riktat KS-anslag.

Måltidsverksamhetens investeringsbudget är en förhållandevis liten del av nämndens totala investeringsbudget. Deras investeringsbehov består främst av underhåll och upprustning av köken. Ökade driftkostnader till följd av investeringarna ska rymmas inom det måltidspris som verksamheten tar ut. Framöver kan dock behovet av investeringsmedel komma att öka när verksamheten själv ska göra lokalanpassningar som understiger 20 prisbasbelopp.

Bilagor

Bilaga 1 Översikt över verksamhetens utveckling

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun					
	Totalt	156 381	156 987	158 057	159 050
	Kvinnor	78 785	79 114	79 669	80 129
	Män	77 596	77 873	78 388	78 921
Antal anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
	Totalt	386	392	388	öka
	Kvinnor	113	114	110	öka
	Män	273	278	278	öka
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
	Totalt	15	14	17	öka
	Kvinnor	5	5	9	öka
	Män	10	9	8	öka
Sjukfrånvaro					
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
	Totalt	5,1	5,5	4,8	minska
	Kvinnor	6,7	6,6	6,3	minska
	Män	4,4	5,1	4,2	minska
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd					
	Totalt	7,3	6,3	7,4	minska
	Kvinnor	8,4	6,3	8,9	minska
	Män	6,8	6,3	6,8	minska
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter		2	2	2	2
Park och gata					
Gator/vägar i Örebro (km) *		*481	*481	450	460
Gång och cykelvägar i Örebro (km) *		360	360	330	335
Skadeärenden (antal) **		**47	**49	**77	**80
Vinterväghållning (tkr)		***8 815	***22 647	***31 061	***32 000
Vinterväghållning körbana (kr/m2)		***1,4	***2,8	***4,9	***5
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m2)		***3,66	***11,09	***12,6	***13
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)		6 026	7868	15 260	15 000
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)		1 000	750	64	2 000
Väghållning kostnad per m2 körbanor sommar/vinter		***4,54	***6,09	***13,05	***13,5

* Utfall till och med år 2021 är uppskattade siffror.

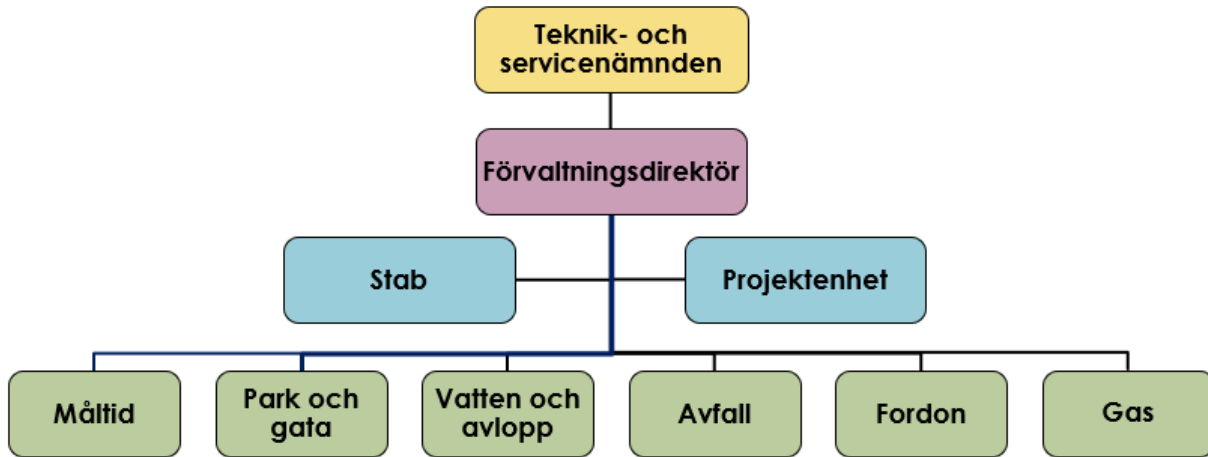
** De totala antal skador är skador som inkommer till kommunen där man ställer anspråk på Park och gata, oavsett om Park och gata är vållande eller ej.

*** Resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna.

Kostnader för vinterväghållning och belysning ökar bl.a. på grund av ökade drivmedelspriser, entreprenörsavtal och indexhöjning, materialkostnader, den växande staden m.m.

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
Bensin	1 209	1 371	1 993	1 989	Oförändrad
Biogas	4 504	4 612	6 360	7 152	Öka
Diesel	4 674	5 327	8 149	7 397	Minska
HVO100	3 653	3 934	5 508	3 728	Oförändrad
Etanol	3	0	4	0	Oförändrad
Antal registrerade fordon upp till 3,5 ton (st)*			608	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Antal inköpta registreringspliktiga fordon upp till 3,5 ton per drivmedel (st)*					
Bensin	-	-	2	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Biogas	-	-	30	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Diesel	-	-	21	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Etanol	-	-	0	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Elhybrid	-	-	2	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
El	-	-	14	Målsätts ej, följemått	Målsätts ej, följemått
Antal avsteg från fordonsriktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav (st)					
Vid inköp	5	0	0	0	0
Vid utfasning	0	0	0	0	0
Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO2)	1 969	1 761	1 957	1 960	Minska
* Nya följemått 2023 utifrån definitioner i fordonsriktlinjerna					
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	8 716	8 772	8 405	7 900	** 8 050
Hushållsavfall till förbränning (ton)	21 310	22 036	* 21 685	18 700	** 18 550
Förberedelse för återanvändning (ton)	590	630	650	700	740
* fram till 2022 avser siffran insamlade mängder hushållsavfall i säck och kärl till förbränning. Från 2023 räknas siffran ner eftersom mekanisk eftersortering i Stockholm/Brista samt eftersortering till optisk sortering i Eskilstuna ger att mängd avfall som till slut går vidare till förbränning blir lägre.					
**obligatorisk matavfallsinsamling flyttar avfall från förbränning till rötning.					
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar (stycken)	93	77	114	75	minska
Antal vattenläckor (stycken)	79	83	71	80	minska

Bilaga 2 Nämndens organisation

Bilaga 3 Beslutade åtgärder

Tabell: Beslutade åtgärder

Beslutad åtgärd 1	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Tekniska nämnden begär 12 mnkr i anslag från Kommunstyrelsen för justering av vinterväghållningens budgetram, från 20 mnkr till 32 mnkr enligt resultat från genomlysning genomförd under år 2021.	220121, §193	TN 6989/2021	0	-12	0	Behovet av åtgärder för vinterväghållningens budget har lyfts för vidare behandling i budgetprocessen då Tekniska nämnden inte själv råder över frågan.
Kommentar:	Budgeten för vinterväghållningen har inte reviderats sedan 2014. Utifrån genomlysning av vinterväghållningen konstaterades att nämndens nuvarande budget för vinterväghållning inte är tillräcklig. Vid en normalvinter och bibehållen ambitionsnivå under 2024 innebär det att Park och gata kommer att överskrida budgeten. Om ambitionsnivån behöver sänkas innebär det bland annat nämnden inte kan garantera en trygg, trafiksäker och tillgänglig vinterväghållning samt att vi inte kan leva upp till kommunens prioriterade inriktning avseende ökat cyklande.					
Beslutad åtgärd 2	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Ökade driftkostnader till följd av beslutat investeringsprogram 2023	220302	Sam 195/2022	0	- 4,2	0	Programnämnd samhällsbyggnad begärde tidigare kompensation för ökade driftkostnader till följd av investeringar som medför ökade driftkostnader hos nämnden. Inget beslut om kompensation har fattats vilket innebär att ökade driftkostnader om 3 652 tkr är ofinansierade i nämndens budget 2023 och ytterligare 4 199 tkr för 2024 till följd av investeringar.
Kommentar:						

Beslutad åtgärd 3	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Intäktsbortfall Projektenheten till följd av ändrade redovisningsriktlinjer i samband med investeringar	220121, §193	TN 6989/2021	0	-3	0	Utifrån förändringen som innebär att exempelvis OH inte kan redovisas på investeringsobjekten krävs en omstrukturering av Projektenhetens budget. Det intäktsbortfall förändringen innebar klaras inte inom nämndens egen budgetram.
Kommentar:	<p>Tekniska nämnden beslutade i 2021 års Verksamhetsplan med budget att begära till Kommunstyrelsen om att kompensera nämnden för intäktsbortfall kopplat till ändrade redovisningsriktlinjer vad avser timpris i samband med investeringar. Inför år 2022 har nämnden ännu inte erhållit kompensation för intäktsbortfallet och för Projektenheten kvarstår ofinansierade kostnader på den skattefinansierade delen om 2 654 tkr.</p> <p>En översyn har påbörjats för att se över om budgetmedel kan omfördelas från de verksamheter/potter som tidigare finansierade dessa kostnader.</p>					
Beslutad åtgärd 4	Besluts-datum	Diarie-nummer	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
Åtgärder för budget i balans för Måltidsverksamheten	230310	Tos 2697/2023	0	- 8	0	För Måltidsverksamheten föreslås en indexuppräknad livsmedelsbudget som åtgärd samt översyn av internprissättningen där uppräkning av andra kostnadsökningar ingår.
Kommentar:	<p>Det pågår en diskussion med köpande nämnder kring hur prisuppräkningsmetoden ska utvecklas inför 2024. Inför 2025 kommer även en översyn av internpriserna inom kommunen att genomföras.</p>					